

BJARNE, JOHN OG IVARS SYKKEL-EKSPEDISJON I SYLAN I 1950

Av Brynjar Dahlø

I 1950 dro tre ungdommer fra Mebonden på sykkeltur til Nedalshytta. I dag ville en slik tur for mange vært en «helvetesuke», men for disse tre bø det på svært få problemer. Selv om sikkert svetten rant fra panna og melkesyra kjentes i lårmusklene, hadde de ingen problemer med å fullføre turen.

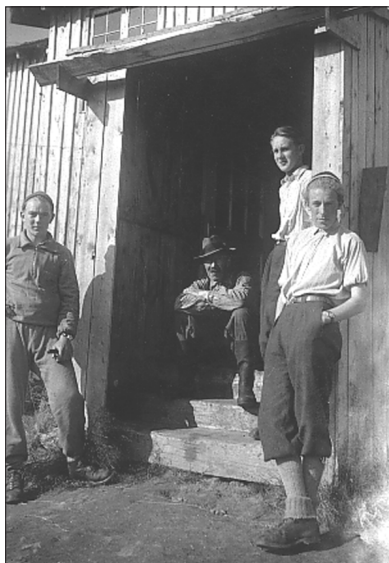
Det var på ettersommeren i 1950 at John Trondseth og Bjarne Jensen bestemte seg for å ta seg en sykkeltur. Dette året var de ferdig med Realskolen og var full av ungdommelig eventyrlust. Sykler hadde de kjøpt for konfirmasjonspengene i 1947. De kjøpte brukte sykler, men de var fullt brukbare og det viktigste av alt, de var solide - ja muligens av bedre kvalitet enn mange av dagens sykler. Men syklene hadde ett gir, og det holdt i massevis for datidens ungdom.

Bjarne og John ville gjerne ha med seg en tredjemann, og det ble slik at den ett år eldre Ivar Jensen slo seg med.

«Ekspedisjonen» ble ikke planlagt på forhånd - det eneste de hadde klart, var at de skulle sykle oppover dalen mot Tydal. De hadde ikke med penger av betydning. Pengene de hadde med seg ble tjent ved å selge fisk som de tok i Slindvatnet samt litt slåttonnarbeid. Ut over dette hadde de kun med seg nistemat og hver sin sovepose.

Dag 1: oppstart fra Selbu

Før de la avgård mot Tydal, var de inne på tanken om å ta en fjelltur. De studerte kartet og målte avstander. Og med kroppen full av ungdommelig eventyrlust og pikpakket på bagasjebæreren la de avgårde. Ingen av dem visste hvor det bars, men de hadde en ide om å ta seg inn til Essand. På denne tiden visste ingen hva asfalt var, så det var grusveier. Den første utfordringen fikk

SPREKE KARER: Utenfor mannskapsbrakka ved Essandammen i 1950. F.v. John Trondseth, Ola Østby, Bjarne Jensen og Ivar Jensen. En svensk turist tok bildet.

de opp fra Hegset. Da gikk vegen opp Kubjörga - på andre siden av dalen av der vegen går i dag. De tok en pause på Aune hos slektninger til Bjarne; Håkon, Guri og to blad Olaus, alle med etternavn Aune. Der fikk de tips om veglei og eventuelle overnattingsmuligheter. Vi tror nok at bestefar Olaus sa omtrent følgende til barnebarnet da de la i veg videre: "No må du vårrå fårsektug, gut". John husker at Håkon spilte på enrader, noe som sikkert ga de tre ungdommene et ekstra "kick" på turen videre.

Derfra syklet de til Ås og opp Østbygrenda og innover forbi Gammelvollsjøen. Målet for første etappe var å ta seg inn til en brakke i Rødalen. Været var fint, og alt gikk etter planen.

Dag 2: tre elger over Essanddammen

Etter en god natts søvn diskuterte de tre ungdommene dagens etappe. De bestemte seg for å sykle inn til Essandammen. Fra brakka var det en seterveg som var lett å sykle etter. De syklet forbi Essandtjøna, Essandvollen og ovenfor Mullen. Dette var et lite sykkelvennlig terreng med motbakker og en god del myr. Derfor måtte de leie syklene.

Etterhvert var også den andre dagsetappen unnagjort og de kom vel fram til den gamle mannskapsbrakka ved Essanddammen. Der traff de damvokter Ola Østby (Skultrøa), som trodde det var tre elger som kom over dammen. For turister med sykkel var et ukjent begrep i Tydalsfjella og sikkert også for Ola. Trolig var de tre mebondingene de første som syklet i dette området. Der traff de også en svensk ungdom som var der for å fiske. Svensken var en hyggelig fyr, og han tok et bilde av oss, sier Bjarne og John. Om kvelden spilte de kort før alle fem gikk til sengs.

Dag 3: til Nedalshytta

Ola Østby tilbød at de kunne ha base hos ham i flere dager, men de måtte videre. Denne dagen ble en rolig dag. De syklet langs Esna og der var det fin sti å sykle etter. Også på myrene var det tørt. Etter cirka to timer var de allerede framme på Nedalshytta. Bjarne Jensen ser fortsatt for seg det fine landskapet langs Esna med bjørkeskog, grassletter og myrstruper. I dag er dette et neddemt område og ligger på bunnen av Nesjøen.

Betjeningen på Nedalshytta trodde ikke sine egne øyne da de så tre syklistene svingte inn på tunet. Neste dag bestemte de seg for å ta en "liten" fottur med Nedalshytta som base. De tre hadde med seg kart og brukte kvelden til å studere neste dags vandrute.

Dag 4: rundt Sylmassivet

De sto opp tidlig, smurte niste og labbet avgårde. De gikk mot Ekorrdøra og inn til Sylstasjonen på svensk side. De hadde ikke med seg penger, men tok seg likevel en kort pause der. Derfra gikk de rundt hele

Sylmassivet og tilbake til Nedalshytta. Da var det allerede blitt sent på kvelden og mørket begynte å sige på. Men det var ikke så rart, for det ble en tur på minst fem mil.

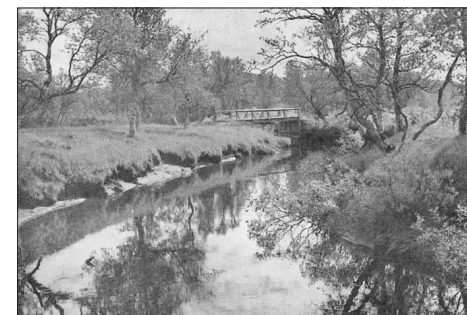
Betjeningen på Nedalshytta var svært hjelpsom, husker Bjarne og John. Selv om de kom etter kveldsmåltidet, sto maten klar og ventet på de tre hardhausene fra Selbu.

Dag 5: sjarmøretappen

Den femte og siste dagen ble den lengste, for da syklet de fra Nedalshytta og helt hjem til Mebonden i Selbu. Den gamle Nedalshytta lå bare noen få meter fra Nea. For å komme over elva måtte de benytte båt. Etter å ha kommet seg over elva var det sti opp til Gjetbekken og anleggsveg ned til Stugudalen. De vel seks milene derfra ned til Selbu ble som den rene sjarmøretappen å regne. På Aune stoppet de på hos Bjarne sine slektninger og fikk middag der. Bjarne husker at hans bestefar Olaus Aune sa: "Nei så skjeggåt du e", Bjarne"! De kom seg vel tilbake til Selbu, og hadde ikke uhell av noe slag på turen.

Minne for livet

For de tre tenåringene ble sykkelturen til Nedalshytta og vandringsen rundt Sylmassivet et minne for livet. De husker spesielt betjeningen på Nedalshytta som ga dem svært god service. Bjarne Jensen legger til at servicen er like god også i dag. Men tidene er forandret, for i dag kan man kjøre med bil helt fram til trappa på Nedalshytta.

Det fine landskapet i Nedalen ca 1950. (TTs årbok 1952). Foto: Johan Geelmuyden